

HOVAWART

36

Ledencontactblad
Hovawart Bond Nederland

Zomer 2025

Lidmaatschap en contributie
De contributie bedraagt € 40,- per jaar, vooraf te voldoen. Gezinslidcontributie € 5,- per jaar.

Adreswijziging, aanmelding en opzegging:
pmeesterhovawartvereniging@gmail.com.
Opzegging lidmaatschap kan schriftelijk of per e-mail en op elk moment conform de statuten van de vereniging. Zie voor meer info hovawartbond.nl, startpagina, rechterkolom bij het inschrijfformulier.

Lovense Kanaaldijk 40
5015 AK Tilburg, NL
www.hovawartbond.nl

Kamer van Koophandel nr. 60877707
IBAN/SEPA Nummer: NL59INGB0006542675
BIC Nummer: INGBNL2A
Banknaam: ING BANK N.V

Bestuur

- Kees van Gorp, voorzitter
- Kees van der Sar, vice-voorzitter
- Helen van der Sluis, secretaris
- Camiel Daamen, penningmeester
- Christel van de Westelaken, bestuurslid
- Hetty Slaats, bestuurslid

Voor de portefeuilleverdeling van het bestuur zie hovawartbond.nl, Algemeen, Bestuur.

Commissies

- Christel van de Westelaken, fotografie
- Rob Joosten, medisch advies (vragen via bestuur)

Team Gedragstesten

- Annemiek Kliebisch
- Jan van Doremalen
- Ylena Somers
- Michael Somers
- Kees van der Sar
- Helen van der Sluis
- Marcel van der Sluis
- Christel van de Westelaken
- Kees van Gorp
- Hetty Slaats

Bijdragen voor clubblad zenden naar:
kopijclubblad@gmail.com

© UIT DIT CONTACTBLAD MAG U NIETS OVERNEMEN
ZONDER VOORAFGAANDE TOESTEMMING

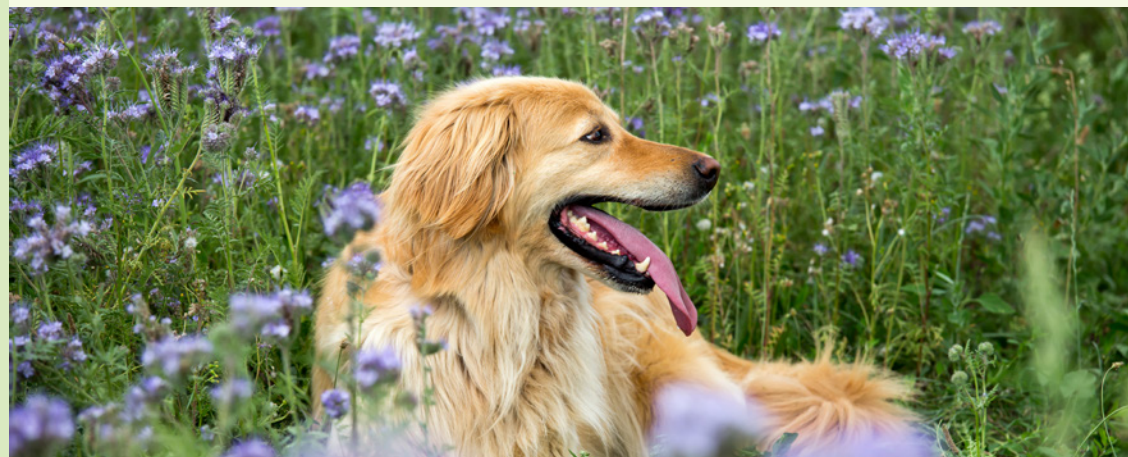
Voorwoord

Hitte en hoge temperaturen beheersten veel van onze dagen. Lange wandelingen en activiteiten zoals gaan fietsen met de honden zijn we op de reguliere tijden maar even niet gaan doen. Gewoon te warm en veel te zwoel. Helemaal niets doen..... nee, dat was er hier zeker niet bij. Allereerst had ik zelf een worp, de Houwaert's T-worp. Verder zijn er heel wat werkzaamheden op onze locatie verricht. Belangrijke klus was de vernieuwing van het dak op de kantine. Een sponsor heeft een gulle gift gedaan waardoor dit mogelijk was. Baasjes van Houwaert's Purple Rain mijn dank hiervoor. Ook dank aan de baasjes van Houwaert's Queen Reza. Zij hebben ook royaal gesponsord waardoor de kantine mooi geschilderd kon worden. Ook hier heel veel dank. Een aantal leden heeft flink meegewerkt, opgeruimd en verbeteringen op de locatie aangebracht. Zo kregen de kennels nieuwe daken en kwam er een extra poort voor de veiligheid van mijn eigen honden. Na een zéér vervelend incident waarbij een inbreker op de locatie betrappt is, hebben we de locatie voorzien van beveiligingscamera's. Ook zijn er flink wat tuinwerkzaamheden gerealiseerd. Er is gewoon te veel gedaan om alles apart te vernoemen.

Natuurlijk waren er ook weer veel lessen en samenkomsten. Wat kunnen we ons rijk voelen met de locatie die we tot onze beschikking hebben. Ook dit maakt onze Hovawart Bond uniek in Nederland. Eenheid en verbondenheid, ook daar staan we voor. Natuurlijk is het niet altijd super en hebben we ook tegenslagen. Soms het verdriet door het verlies van een hond, soms het niet drachtig zijn van een gedekte teef. Ook dan zijn we er voor en met elkaar. Na de vakantie gaan we vast weer met veel nieuwe verhalen en belevenissen het nieuwe seizoen in.

Kees van Gorp, voorzitter

Rabiës: een groot gevaar voor de hond én de mens

Rob Joosten

Rabiës, ook wel hondsolheid genoemd, is een ernstige virale infectie die voornamelijk het zenuwstelsel aantast. Het virus wordt overgedragen via het speeksel van besmette dieren, meestal door een beet maar ook vaak door likken op een beschadigde huid. Zodra de symptomen zich manifesteren, is de ziekte bijna altijd dodelijk, maar het is ook een van de meest te voorkomen ziekten met een vaccinatie.

In dit stukje aandacht voor de hond maar ook voor de mens en dan met name de reizigers onder ons.

Rabiës bij honden

Honden zijn een van de belangrijkste dragers van het rabiësvirus, vooral in gebieden waar de ziekte veel voorkomt. Een hondenbeet van een geïnfecteerde hond kan het virus overdragen naar mensen en andere dieren. Bij honden kunnen de symptomen van rabiës

variëren, maar vaak zien we veranderingen in gedrag. Een normaal vriendelijk dier kan agressief worden, of omgekeerd, een normaal agressief dier kan tam en verwaarloosd worden. Andere symptomen zijn onder meer:

- Rimpeling van de spieren
- Overgevoeligheid voor licht of geluid
- Overmatig kwijlen
- Verlamming

Rabiës bij andere dieren

Naast honden kunnen veel andere dieren rabiës dragen, waaronder:

- Vossen zijn in veel delen van de wereld belangrijke verspreiders van rabiës.
- Katten kunnen ook rabiës krijgen en kunnen mensen besmetten.
- Vleermuizen zijn ook een belangrijke bron van rabiës-infecties, vooral in Noord- en Zuid-Amerika.

Verspreiding van rabiës

Hoewel rabiës wereldwijd voorkomt, zijn de meeste gevallen geconcentreerd in ontwikkelingslanden, waar vaccinatieprogramma's voor huisdieren en mensen ontbreken of onvoldoende zijn.

Rabiës bij de mens

Wanneer een mens wordt gebeten door een besmet dier, is het heel erg belangrijk om zo snel mogelijk (< 24 uur) medische hulp te zoeken. De symptomen van rabiës bij mensen verschijnen meestal 1 tot 3 maanden na de blootstelling aan het virus, maar kunnen tot een jaar duren, afhankelijk van verschillende factoren. Symptomen zijn onder andere:

- Koorts
- Hoofdpijn
- Onzekerheid in beweging
- Veranderingen in gedrag; angst voor water (het kijken naar een glas water of het horen van een lopende kraan kan bij patiënten tot hevige paniek leiden)
- Agressie en verwarring
- Verlamming
- Uiteindelijk coma en overlijden

Volgens de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) zijn er jaarlijks wereldwijd naar schatting 59.000 mensen die overlijden aan rabiës, meestal door een onvoldoende of geen vaccinatie

na contact met besmet speeksel of beet. Een aanzienlijk percentage van deze doden doet zich voor in Azië en Afrika.

Rabiës in Nederland

In Nederland is rabiës zeer zeldzaam. Ons land heeft een sterk vaccinatieprogramma voor huisdieren, en er zijn strikte regels rondom het importeren van dieren vanuit andere landen. De meeste rabiës-gelinkte infecties in Nederland zijn gerapporteerd bij ingevoerde dieren, en de gezondheidssystemen van het land zijn goed uitgerust om met mogelijke gevallen om te gaan. De afgelopen 40 jaar zijn er in Nederland 5 mensen overleden aan rabiës na reizen naar gebieden waar rabiës nog veel voorkomt, zoals delen van Azië en Latijns-Amerika.

Hoewel het aantal daadwerkelijke besmettingen in Nederland dus extreem laag is, neemt het aantal meldingen van mogelijke blootstelling toe. In 2024 waren er bijvoorbeeld al 646 meldingen van mogelijke besmetting tot en met augustus. Deze meldingen leiden vaak tot preventieve behandeling, ook als er uiteindelijk geen sprake is van een daadwerkelijke infectie.

Open de link via de QR code om het aangrijpende verhaal te lezen van de Nederlandse Jim die zijn vader verloor in 2021 ten gevolge van rabiës.

De QR hieronder verwijst naar een zeer recent (juni 2025) vergelijkbaar verhaal in het Verenigd Koninkrijk.

Conclusie: vaccineren en als reiziger extreem voorzichtig zijn!

Voor de hond:

Gaat je hond mee naar een land waar een rabiësenting verplicht is, laat deze dan tenminste 3 weken voor vertrek geven. Ben je te laat dan heb je kans dat je het betreffende land niet binnenkomt. Bespreek met je dierenarts ook welke overige entingen of preventieve behandelingen voor dat gebied aangeraden worden. Voor de mens:

In gebieden waar rabiës voorkomt, erg voorzichtig zijn met de omgang met zoogdieren, met name honden. Laat je door een GGD-arts of reisarts adviseren of een rabiës-inenting zin heeft / verstandig is voor het gebied waar je heen gaat.

Laat je nooit likken en voorkom sowieso direct contact met vreemde honden (en katten). Bijt-wonden, hoe klein ook, zijn een spoedgeval en laat deze zo snel als mogelijk is, maar zeker binnen 24 uur behandelen.

Ik heb zelf veel gereisd in Afrika, Zuid-Amerika en Azië. Overal zie je honden en katten met verschrikkelijke ziekten, vaak huid- en ooraandoeningen.

Laat je niet overhalen door het gevoel van "ach, wat is ie zielig" om vervolgens de hond of kat te benaderen. Beter is het contact te zoeken met lokale dierenbeschermingsorganisaties (als die er al zijn) en dierenartsen en bijvoorbeeld geld te doneren voor opvang en behandelingen. Maak geen direct contact met deze dieren en houd voldoende afstand. Klinkt hard, maar het kan een hele hoop diepe ellende voorkomen.

Hovi-nieuws

Een aantal van onze geliefde Hovawarts zijn overleden.

Houwaert's Juul van Rens en Sanne Seunis overleed ten gevolge van een tumor in het hart. Voordat de diagnose gesteld is, heb ik veel contact met de baasjes gehad die werkelijk alles hebben gedaan om een goede diagnose te kunnen laten doen.

Elza vom Feuerteig van Nico den Boer overleed ten gevolge van haar hoge leeftijd. Ze was altijd gezond maar nu gewoon op. Het was fijn om met Nico even samen te zijn en over dit enorme verlies te kunnen praten.

Houwaert's Indy van de familie Simons overleed ten gevolge van alvleesklierkanker.

Column **Gevangen**

'Als blikken kunnen doden...

' Een spreuk die zo toepas-
selijk is in mijn bestaan.
Het betreft dan de blikken
van onze kattenwezens.

Daar zit geen sprankje lief-
de in. Eerder agressie, haat,
wraaklustig verlangen om me een keer
onverwacht te grazen te nemen. Nodeloos
te zeggen: ik ben geen kattenmens.

De blik van mijn Hovawarts daarentegen
zijn me aanzienlijk beter gezind. Als ik
vluchtig naar ze kijk, wordt mijn oog altijd
door ze gevangen. Ze liggen steeds naar
me te kijken. Niet loerend, niet gluiperig,
maar vertrouwd en vertrouwend. Zodra
ze mijn ogen gevangen hebben, sluiten ze
snel die van hen. Alsof ze niet willen laten
zien dat ze steeds naar me liggen te kijken.
Wanneer ik dan weer afdwaal en ik kijk
snel terug, zijn ze weer geopend, strak op
me gericht. Een soort verstoppertje spelen.

Ogen zijn de ingang van de ziel, zegt
men. Als je in ze kijkt, zie je de ziel, en
al kijkend zien ze de jouwe. Ik snap dat
gezegde wel, denkend aan het oog van
de geit, het paard en de walvis, maar
zeker ook aan die van onze vrienden.
De bruine kleur wordt geassocieerd
met leiderschapskwaliteiten en snel
kunnen denken. Ik weet niet of dat nou
eigenschappen zijn die ik direct aan een
Hovawart zou toedichten, maar zijn oog
is ontegenzeggelijk fascinerend mooi.

Laatst las ik over de extra doorontwikkel-
de wenkbrauwspier van de gedomesti-
ceerde hond; speciaal om, met die typische
hondenogen - wenkbrauwen omhoog,
de blik van de baas te vangen en hem of
haar gunstig te stemmen.

Hadden kattenwezens dié spier ontwikkeld,
in plaats van die die hun staart doet zwie-
pen, was het tussen mij en hen mogelijk
wat geworden.

Van verlies tot nieuw geluk?

**Helaas krijgen we er allemaal wel eens mee
te maken, het verliezen van iets dierbaars.
Een rouwproces is dan meestal het gevolg.
Wat is rouwen en hoe doen we dat? Ik denk
dat rouwen het proces is om het verdriet
en verlies een plekje te geven zodat de pijn
afneemt. Door dit proces kun je weer pret-
tiger verderleven en weer meer genieten en
mooie dingen positiever beleven.**

Hoe we rouwen is iets persoonlijks en er be-
staan gelukkig geen regeltjes voor. Ook over
het verlies van een hond rouwen we allemaal
op een eigen manier. De ene persoon laat met
verdriet een hond inslapen en wil zo snel mo-
gelijk weer een hond, de andere persoon gaat
psychisch door een dal en is met niets te troos-
ten.

De laatste tijd heb ik contact gehad met men-
sen die, om uiteenlopende redenen, hun hond
hebben verloren. In de gesprekjes en soms
ook tijdens bezoeken is een ding zeker, ieder
baasje verdient het respect om op een eigen

manier met zijn verdriet om te gaan. Som-
mige mensen reageren door mij te bellen met
de vraag: Kan ik ergens "meteen" een andere
hond halen? Hiervoor heb ik echt begrip. Ik zou
me persoonlijk geen dag kunnen voorstellen
zonder hond. Een dag later krijg ik een man op
bezoek die veel vragen heeft over het eventu-
eel toch nog een hond nemen of niet. Hij ver-
loor zijn maatje en nog enige huisgenoot. Ge-
zien de leeftijd zit hij "te plussen en minnen".

Weer andere mensen delen het ziektebeeld
met de daarbij horende emoties voor het af-
scheid. Ik probeer dan vooral te luisteren en
te steunen zoveel als dat kan. Ook hier heb ik
begrip voor en deel ik graag mijn visie. Ieder
besluit van de eigenaren moet ik respecteren
en dat doe ik ook.

Maar ook hier denk ik persoonlijk "geen dag
zonder hond". Maar ik realiseer me ook de barri-
cades die er kunnen zijn. Zo had ik contact met
iemand die kort na het verlies belde met de
mededeling: "Nooit meer een hond." Ook dit

moet kunnen, ook met deze mensen heb ik een
kop koffie gedronken. Een week later dezelfde
persoon aan de lijn die meteen een andere
hond wilde. Nog steeds vol van verdriet, maar
het was stil in huis, de wandelingen waren niet
meer leuk en hij miste zelfs de scheten in huis.

Ik beloofde nog even geduld te hebben en dat
dan de Ambi Pur weer neergezet kon worden.
Zo begint het gesprek met een traan en eindi-
gen we het gesprek toch weer met een lach.

Kees van Gorp

Gezellig mee in de auto

Hetty Slaats

Velen van ons nemen hun Hovi regelmatig mee in de auto, naar de dierenarts, op vakantie, naar het bos, naar de training of gezellig mee naar familie of vrienden. Nog te vaak reizen onze trouwe viervoeters los mee in de auto, kleinere hondjes zelfs wel eens op de hoedenplank.

Dat is natuurlijk levensgevaarlijk, niet alleen voor het beestje, maar ook voor de andere inzittenden en/of andere weggebruikers. Niet iedereen staat erbij stil dat ook een hond bij een aanrijding of bij hard remmen gevaar loopt. Een hond die los op de achterbank ligt, kan zo maar door de auto worden geslingerd en daarbij zijn nek breken of inwendige bloedingen oplopen. Als het heel hard gaat, kan hij zelfs uit de auto worden geslingerd en misschien wel overreden worden.

Kortom, wij dragen niet voor niets – verplicht – een autogordel tijdens het rijden. Waarom dan geen voorzorgsmaatregelen nemen voor onze geliefde vriend?

Het gevaar schuilt niet alleen in mogelijke ongelukken op de weg. Bedenk eens wat er kan gebeuren als je hond even gezellig bij je wil komen, op je klimt en daardoor je zicht of je bewegingsvrijheid beperkt. Laat staan dat hij bij je voeten tussen de pedalen terecht komt en je niet meer kunt remmen of schakelen. Allemaal doemscenario's, maar toch ...

In Nederland is er geen wet die zegt hoe je je hond in de auto moet vervoeren, maar de wegenverkeerswet zegt wel dat je niets mag doen dat gevaar op de weg of hinder kan veroorzaken. Je kunt dus voor een ongeluk of hinder aansprakelijk worden gesteld als je je hond niet op een veilige manier vervoert.

Hoe kan je Hovi veilig mee in de auto?

In een stevige, liefst metalen, bench die je goed vastzet, óf in de bagageruimte tegen de achterbank óf dwars op de achterbank, vast aan de gordels.

In een degelijk autotuig dat goed past en goed is vastgemaakt aan de gordelsloten of de Isofix-

beugels, waarbij de riemen kort zijn zodat de hond niet naar voren kan schieten.

Maak je hond nooit vast aan de halsband. Bij een botsing of hard remmen kan hij door de harde ruk zijn nek breken of zijn nek, keel en luchtpijp kunnen beschadigd raken. Gebruik altijd een tuigje, zodat de kracht over het hele lichaam wordt verdeeld. Knoop de riem ook

niet zomaar ergens aan vast, ook niet bij een tuigje. Bij een botsing kan de knoop zo strak worden aangetrokken dat je de hond niet meer loskrijgt en snel uit de auto kunt halen.

Bron: www.lieg.nl/uw-huisdier-in-de-auto (bewerkt)

Kop in de wind

Christel van de Westelaken

Dit is waarom de Hovawarts hun kop uit het raam steken in de auto. En dat is niet voor de wind.

Zodra de auto start, schieten honden naar het raam als dat openstaat om hun snuit uit het voertuig te steken. Dit gedrag heeft een bekende wetenschappelijke verklaring.

Maar waarom schiet je trouwe metgezel, je geliefde Hovi, zodra de auto start naar het raam, met trillende neus en oren in de wind...

Om deze onverzadigbare passie te begrijpen, moet je je realiseren hoe groot het geschenk is dat de natuur honden heeft gegeven.

Stel je voor dat je een reukvermogen hebt dat twintig keer zo sterk is als het jouwe: dat is precies wat een hond elke dag ervaart. Met hun 100 tot 200 miljoen reukreceptoren – tegenover onze bescheiden 5 miljoen – leven honden in een wereld die voor onze neus onzichtbaar is. Nog indrukwekkender is dat 40% van hun hersenen volledig gewijd is aan

het ontcijferen van geuren.

Dat betekent dat 'ruiken' voor hen hetzelfde is als voor ons het lezen van een complexe roman vol abstracte informatie die moet worden ontcijferd.

Als je hond zijn kop uit het raam steekt, haalt hij niet alleen frisse lucht. Hij duikt letterlijk in een buffet à la carte van geuren. De wind voert een symfonie van geuren met zich mee: het vers gemaaid gras van het park waar je langs loopt, de zilte zeelucht bij de kust, de heerlijke geuren die uit een bakkerij komen, of zelfs de sporen die andere dieren hebben achtergelaten.

De auto, een geurgevangen

Het interieur van een auto kan daarentegen benauwend zijn voor zo'n gevoelige neus. Luchtverfrissers, etensresten, schoonmaakmiddelen of zelfs je eigen geur vormen een verzadigde geurcocktail die je huisdier kan storen. Door hun kop naar buiten te steken, ontsnappen honden aan deze overweldigende concentratie van geuren. Ze krijgen weer de

vrijheid om zelf te kiezen welke geuren ze willen analyseren, net zoals wij zelf kiezen welke boeken we willen lezen.

Kortom, honden hebben een fundamentele behoefte aan contact met de buitenwereld. Het gevoel van de wind die over hun snuit waait, het uitzicht op het voorbijglijdende landschap en de explosie van geurinformatie zijn allemaal dingen die je hond gelukkig maken.

Bron: doggo.nl (bewerkt)

Terugkomdag

Sommige mensen kopen ergens een pup en staan er dan plotseling alleen voor. Persoonlijk probeer ik de mensen die een pup in hun gezin opnemen zoveel mogelijk te steunen. Allereerst worden mensen op een wachtlijst geplaatst. Deze wachtlijst is een Appgroep. Hierin komen van tijd tot tijd foto's en de nodige informatie. Na de geboorte wordt er de mogelijkheid geboden om frequent naar de pups te komen kijken. De kopers ontmoeten elkaar en hebben zo ook de mogelijkheid om de pups mee te verzorgen enz. Rond de 6e week na de geboorte is er een theoriedag met daarin veel uitleg over de Hovawart en zijn opvoeding. Rond de 50e dag worden de pups getest.

Na deze puptest worden de pups in overleg toegewezen aan de kopers. Nadat de pups ongeveer twee weken bij hun nieuwe gezinnen wonen, is er een terugkomdag. Mensen kunnen hun pup laten zien en bespreken hoe alles de afgelopen dagen is verlopen. Zo kan er ook snel geholpen worden als het nodig mocht zijn.

Pupkopers geven aan hier ontzettend blij mee te zijn, het is een uitgebreide service voor kopers. Wel vaak veel werk voor de fokker, maar het geeft ons een goed gevoel, we willen immers het beste voor de nakomelingen uit onze lijnen.

Kees van Gorp

Good Old Hovi

Heeft u een 'oudere hond'? Neem dan eens contact op met mij. Graag probeer ik dan samen met u een leuk informatief artikel met foto te maken voor ons verenigingsblad.

In Gilze-Rijen wonen een aantal Hovawarts. Een familie is al jaren lid van de vereniging en heeft inmiddels al drie Hovawarts uit de Houwaert's-lijn gehad. De eerste reu, Murphy is alweer enkele jaren geleden overleden. Het was een mooie, zwarte, stoere reu. Zéér karaktervol. Na het overlijden van Murphy deed een andere zwarte reu zijn intrede bij de familie Simons. Houwaert's Indy (Jack) groeide uit tot een stoere kerel die in de vereniging een keer succesvol heeft gedekt. Jack is op 21 juli overleden. Kanker in de alvleesklier. In huize Simons is nog de reu Houwaert's Kenzo, een zwart/blonde kerel die helaas als pup zijn poot op een heel vervelende plek gebroken

heeft. Een zware operatie was noodzaak. Tanja en Erik zijn zijdelings nog zeer betrokken bij de vereniging.

Op 17 juli heb ik nog even een bliksembezoekje afgelegd en een foto van de honden gemaakt. Heerlijk om de honden te zien en ondanks dat ze mij niet vaak zien is de herkenning er meteen. Erik heeft het al over een volgende hond in huize Simons. Hij wil al jaren een blonde Houwaert's Hovawart. Maar voorlopig willen ze nog zo lang mogelijk genieten van Kenzo.

Kees van Gorp

Verhalen vanonder de parasol

Petra Kemmeren

Als mensen vragen wat ik nu weer ga doen met mijn weekje vrij, want net op vakantie geweest, vermeld ik de trainingsweek. Op “Luistert jouw hond nog steeds niet?” vertel ik dat we meedoe aan een soort ‘kinder-vakantieweek’ maar dan voor de hond en het baasje doet ook mee. Voor de 5e keer alweer, ondanks dat ik er van tevoren niet zoveel zin in heb, sta ik er, goed voorbereid op maandag 28 juli.

Ik check in bij Hetty en breng Otis onder in de kennel die nu voorzien is van een vast dak, waardoor er geen geknutsel met zeilen meer hoeft plaats te vinden. Intussen is Kees bezig de campinggasten hun plaats toe te wijzen, want het is passen en meten op de ‘camping’. Dat ene tentje van Jiqi heeft genoeg plaats op het grote veld. Als alle 14 hondjes (13 Hovawarts en 1 Aussie) binnen en geïnstalleerd zijn, kunnen de baasjes aan de koffie.

De leeftijd van de hondjes (en van de baasjes eigenlijk ook) loopt van heel jong tot wat ouder, van onervaren naar vergevorderd. Zo’n

eerste dag is voor iedereen toch een beetje onwennig: Wie is wie? Welke hond(en) hoort bij jou/jullie? In welke groep zit ik, groep 1, 2 of 3? Wat gaan we nu doen? Moet ik nu het veld op? Al die eerste middag wordt er wat geschoven met tijd en invulling van het programma, op de momenten tussen de lessen worden honden uitgelaten en van brokken voorzien. Rond 18.00 uur komt alles weer tot rust om samen te eten. Deze avondmaaltijd (en de rest van de week ook) wordt bereid door baasjes en het was weer superlekker.

Fijn en gezellig om aan te kunnen schuiven, samen te eten en op te ruimen. Na nog een lesje sluiten we de dag af met een toetje en een rondje koffie/thee. Ja, ja, het is afzien voor de baasjes, want naast de avondmaaltijden wordt deze week ook ruimschoots voorzien in de aanvulling van koolhydraten door koek, snoepjes en Engelse drop van de opa van Paul, ijsjes, taart (Haagse kak van Lillian die zelf op vakantie was) en chips. De eerste dag zit erop, de campinggasten maken het niet te laat, maar wel gezellig.

Terug naar de honden. Dinsdag beginnen we met speuren bij de kaasboerderij, Christel en Kees zorgen ervoor, dat iedereen weet waar een spoor uitgezet moet worden en vervolgens ook dit spoor gaat uitlopen. De meeste honden hebben niet veel aansporing nodig, Otis begint gelijk uit de auto al met zijn neus op de grond. Die heeft er zin in, haha. Na deze oefening zijn alle viervoeters toe aan een welverdiende rustpauze.

De rest van de dagen volgt ongeveer dezelfde programmering: start om 9.00 uur met speuren, rust en daarna behendigheid, gehoorzaamheid, de grote slalom en de overige oefeningen van Breitensport. Alle combinaties volgen de lessen op eigen niveau en per dag is de vooruitgang zichtbaar.

Ook op de behendigheidsbaan zie je dat, maar daar spat vooral het plezier eraf (van hond en baasjes). Geweldig om ze de laatste dag het parcours vol zelfvertrouwen af te zien leggen, het smaakt echt naar meer.

Het weer is perfect voor de trainingsweek, niet te warm, meestal droog met soms een buitje voor het stof en dan schuilden we onder de parasol. Het terras onder de parasols dat is eigenlijk het centrum van de trainingsweek, hier eten we samen, drinken koffie of nippen aan een borreltje. Hier worden verhalen verteld over Oasis en Bill Gates, hier delen we leuke verhalen, spannende verhalen, ongelooflijke verhalen, persoonlijke verhalen en verhalen over Hovawarts, over honden, want dat is wat ons bindt, die trouwe viervoeter.

Wij hebben weer genoten, op naar de trainingsweek 2026, heb er nu nog geen zin in, maar dat komt als ik weer in ga checken. Dank aan Kees, Christel en Hetty!

Trainingsweek 2025

Wat doe je als je eigenlijk nog te druk bent maar je je hond en zeker ook jezelf toch een break gunt? Dan doe je toch mee met de trainingsweek. Met voldoende kipfilet om River te verleiden om met alle onderdelen mee te doen, reisden we samen 3x af naar Tilburg. Afgesloten snelwegen trotserend, voorbereid op.... dat wisten we eigenlijk allebei niet. River maakt dat ook niet zoveel uit, een ritje naar Tilburg maakt haar altijd blij. Dat de trainingsweek meer is dan trainen werd me maandag duidelijk toen ik langs caravans, campers en tenten op zoek ging naar River haar kennelplekje. En daar waar River gedurende deze week geen brok naar binnen kreeg, heb ik genoten van zalige maaltijden die werden bereid door verschil-

lende deelnemers. Donderdag moest ik helaas al afscheid nemen, zowel van River die vakantie houdt in Tilburg, als van alle aanwezigen en hun honden. En ook al was het raar zonder River op mijn achterbank, toch kon ik niet anders dan met een grote glimlach terugdenken aan fantastische dagen. Dagen waarin River de eerste stappen zette om kampioen speurder te worden, ik toch echt aan mijn conditie moet gaan werken om de slalom soepeler te doen, maar vooral dagen waar ik onwijs genoten heb van alle activiteiten, de eigenwijsheid van de Hovawarts en zeker ook van de gezellige en waardevolle momenten met iedereen die meedeed!

Maayke Fluitman

Bij aankomst werden Zorro en ik vrolijk begroet door alle honden, wat was het gaaf om voor het eerst zoveel Hovawarts bij elkaar te zien! Niet alleen de honden waren enthousiast om ons te zien, ook hun baasjes ontvingen ons met open armen. Snel moesten we het veld op en de welbekende commando's van Kees volgen. Na een paar keer vergeten wat links en rechts is, lukte het om een volledig vierkantje te lopen. Ook heeft Zorro voor het eerst door tunnels gered en over balken gelopen. Zorro vond het in het begin erg spannend, maar na de eerste keer kon hij er geen genoeg van krijgen.

Terwijl Kees iedereen heen en weer liet lopen totdat we duizelig werden, werd er voor heerlijke avondmaaltijden gezorgd. Natuurlijk kunnen we ook Hetty niet vergeten die elke pauze voor thee en koffie zorgde. Ondanks dat er elke avond eten werd klaargemaakt, waren het voor Kees nog steeds niet genoeg calorieën, waardoor iedereen elke dag met nieuw lekkers kwam.

Wat een week was het toch! Lekker gegeten, hard gelachen, veel geleerd en zeker voor herhaling vatbaar. We kijken er al naar uit om iedereen opnieuw en misschien sommigen nieuw te zien volgend jaar!

Zorro & Jiqi

Neusje van de Hovawart

Christel van de Westelaken

Heeft jouw Hovi ook een neus voor avontuur? Hovawartneuzen zijn fascinerend maar hoe werken ze precies? Een hond kan doof of blind worden en toch perfect functioneren. Maar zonder reukvermogen kan hij niet! Gelukkig kunnen we het leven van onze Hovawarts verrijken door hun reukvermogen te stimuleren.

Hoe sterk is het reukvermogen van de Hovawart?

Dat is onvoorstelbaar sterk. Wij als mensen hebben ongeveer 5 miljoen reukcellen. Bij de meeste honden varieert dit van 125 miljoen tot maar liefst 300 miljoen!! Stel je voor: Je ruikt een barbecuelucht. De Hovi weet precies welk vlees erop ligt.

Hoe komt het dat de neus zo bijzonder is bij de Hovawart?

Dit is gewoonweg een wonderlijk orgaan. Door de miljoenen reukcellen kunnen ze niet alleen waarnemen, maar ook onderscheiden met een precisie die wij ons nauwelijks kunnen voorstellen.

Wat kunnen de Hovis nu met hun neus?

Naast het ruiken en hun neus overall in steken, kunnen ze hun neus ook voor bijzondere doeleinden inzetten (na bepaalde trainingen):

- Angst en stress: Ze kunnen hormonale veranderingen bij mensen ruiken, zoals angst of stress.
- Ziektes opsporen: Ze kunnen afwijkingen in lichaamsgeur opvangen bij diabetes of kanker e.d.
- Verdwenen personen vinden: Ze kunnen wereldwijd ingezet worden bij zoek- en reddingsoperaties.
- Verborgene spullen ontdekken: Ze vinden het meteen als het gaat om smokkelwaar.

Waanzinige feiten over de hovawartneus. Iedere hond heeft een persoonlijk neuspatroon, net als je vingerafdruk. Je kunt het vergelijken met een ID-kaart. Waanzinnig is ook dat ze het onderscheid kunnen maken

tussen verschillende hondenrassen en tussen individuele andere dieren. Als voorbeeld: ze ruiken niet alleen dat er iemand in de buurt is geweest, maar ook precies wie dat was! Hun superneus maakt hen echte kampioenen in precisiewerk.

Hoe kunnen we het reukvermogen van de Hovawart stimuleren en versterken?

Speurspelletjes: verstopt snoepjes of speelgoed in huis of in de tuin en laat hem zoeken. Loop sporen uit zodat ze het spoor kunnen volgen met voorwerpen op het spoor die hij dan kan vinden.

Goede voeding: Een goede neus begint wel van binnenuit. Goede voeding ondersteunt het welzijn van je Hovi.

Schone neus: vermijd irritatie, zodat je Hovi altijd optimaal kan ruiken.

Met een beetje zorg, aandacht en training kun je het fantastische reukvermogen van je Hovi blijven prikkelen. Wat niet alleen ontzettend leuk is, maar ook goed voor zijn gezondheid.

Bron: just Russel (bewerkt)

Behendigheid

In de trainingsweek hebben we weer geïmagineerd hoe het is om over een behendigheidsparcours te rennen met je hovi. Gewoon voor de fun, een activiteit waar de honden van genieten en ook de baasjes. Vanuit mijn eigen ervaringen kon ik daarbij wat tips geven om samen met je hond een parcours enthousiast te lopen.

Vanaf september bieden we de mogelijkheid om maandelijks naast het trainen van gehoorzaamheid ook behendigheid met je hond te doen. Het parcours wordt aan de achterkant van het grote veld opgebouwd door de mensen die vervolgens samen met hun hond deelnemen. We lopen het parcours tijdens de puppy's. De puppy's gebruiken het voorste deel van het grote veld. Zaak is wel dat de puppy's niet verstoord mag worden door de behendigheidsbeoefenaars, niet door de baasjes en niet door de honden. Om te starten organiseren we de behendigheid eerst 1x per maand. Het is geen vaste zondag, de datum wordt vooraf aangekondigd via de zondagapp. Je kunt je dan via WhatsApp bij mij, Christel aanmelden. Bij voldoende belangstelling gaat de activiteit door.

Het spreekt vanzelf dat naast het opbouwen van het parcours ook het afbouwen en opruimen van de materialen tot de activiteit behoren. Deelnemen betekent dus deelname aan alles, ook aan het op- en afbouwen.

Fokcommissie

Onze vereniging probeert er alles aan te doen om een zo open mogelijk fokbeleid te voeren. Uiteraard hebben we diverse reglementen waaraan we ons als bestuur en leden moeten houden. Doordat we een kleine fokbasis hebben, is extra voorzichtigheid geboden. Fokdieren hebben dezelfde voorouders. We hebben dus echt de taak om zoveel mogelijk op zoek te blijven gaan naar fokdieren. We proberen onder andere in het buitenland onze basis te verbreden. Helaas is het zo dat dit in Nederland niet zo eenvoudig gaat.

We overwegen om zelfs via het World Wide Web, hovawartliefhebbers te bewegen hun reuen, mits conformerend aan onze regelgeving, aan onze vereniging aan te bieden voor de fokkerij! Onze fokkerij sturen we met een fokcommissie. Ik ben de fokverantwoordelijke en contactpersoon voor de fokkerij in de Hovawart Bond Nederland. Natuurlijk kan zo'n verantwoordelijke taak niet door een persoon uitgevoerd worden. Zeker op

het gebied van de digitalisatie hebben we veel vooruitgang geboekt. Via Teams en WhatsApp kan ik gelukkig de mogelijkheid benutten om de heer Rob Joosten in te schakelen bij medische vragen. Hij woont namelijk in Spanje. Rob is dierenarts en is dus zeker op gezondheidsvlak voor ons een enorme steun. Dichter bij huis hebben we Hetty Slaats. Zij stopt ontzettend veel energie in de bond, maar zeker ook op het gebied van de fokkerij is ze een onmisbare kracht voor de club. Hetty heeft heel veel gedigitaliseerd. Met de komst van Helen van der Sluis in ons bestuur hebben we wederom iemand in ons midden die we volop aan het opleiden zijn als steunpunt in de fokkerij. Naast de fokkerij heeft Helen ook veel energie gestopt in de regelgeving die we continu moeten aanpassen. In zaken als voortplanting, geboorte, opfok en reglementering leiden we Helen nu zelf op. Het laatste nest door mij gefokt heeft heel veel kennis bijgebracht.

Kees van Gorp

Houwaert's T-worp is op 26 april geboren

Tja, Koningsdag is niet alleen een feestje voor Willem Alexander maar ook het feestje voor 7 leuke reuen en 2 charmante teefjes. Moeder Bagginnsa V'Tallis heeft de pups zonder enig probleem op de wereld gezet. Voor een aantal mensen een onvergetelijke ervaring. Marcel en Helen van der Sluis zijn de eigenaren van vader Eeuwaards Arthos (Loki). Helen is met Hetty actief in de fokcommissie; ze hebben beiden een heel mooie ervaring erbij. Hetty en Helen hebben heel veel aan opfok gedaan. Ook Marion Mollink en de eerste eigenaresse van Tallis, Caroline van Bergen hebben veel mee-

geholpen. Ze hebben zichtbaar genoten. Ik ben blij dat ik een beetje als mentor heb kunnen begeleiden en ook hier ervaring en kennis heb kunnen overdragen. Zo hebben we moeilijke handelingen bij de geboorte en de opfok, waaronder het geven van sondevoeding, kunnen oefenen. De kopers hebben we op een leuke manier kunnen betrekken bij de opfok van de pups. Kortom voor velen weer een prachtige ervaring. Ook zeker voor mij als fokker was dit een fantastische ervaring. Dank voor zoveel vertrouwen en inzet.

Kees van Gorp

Uithoudingsvermogen

Voorjaar 2026 organiseert HBN bij voldoende belangstelling een UV-examen. In Hovawart nummer 35, voorjaar 2025, staat uitleg over wat het examen inhoudt en hoe belangrijk het is om de conditie van je Hovawart op peil te houden. Verdere informatie over het UV-examen vind je op onze website onder Activiteiten en op de website van de Raad van Beheer: <https://www.houdenvanhonden.nl/actief-met-je-hond/sporten-met-je-hond/>

Ook in Hovawart nummer 35 vind je informatie over het logboek dat je o.a. bij examens nodig hebt.

